

SACREDNESS, *s.* पुण्यता -त्वं, पवित्रता -त्वं, अलंघनीयता, पूज्यता, मुपूज्यता.
 SACRIFICE, *s.* (Of an animal or other thing offered to God) यज्ञः, यागः, मेघः, *क्रतुः m.* अश्वरः, गव्यः, इत्यादि, इष्टिः *f.* यज्ञकर्म *n.* (नं), याज्ञिकं, यजनं, याजनं, बलिः *m.*, बलिकर्म *n.* बलिदानं, प्रयागः, प्रोक्ष्यं, सनः, होमः, हवनं, आहवनं, पूतिः *f.*, दीक्षा, चयनं, सततनः *m.*, सव्यः, इष्टं, नारायणबलिः *m.*; 'a sacrifice at which sixteen officiating priests are required,' यज्ञोद्दिष्टः; 'a royal sacrifice performed only by an universal monarch,' राजसूयं, क्रतुज्ञः, क्रतुराजः; 'relating to it,' राजसूयकः -का -कं; 'officiating priest at it,' राजसूयवाची *m.* (नं); 'sacrifice of a horse, which, performed a hundred times, raises the sacrificer to a level with Indra,' अश्वमेधः; 'horse fit for it,' अश्वमेधिकः, अश्वमेधीयः; 'morning sacrifice,' प्रातर्यज्ञः, प्रातर्हस्तः; 'any part of a sacrifice,' यज्ञाङ्गः; 'a supplementary sacrifice performed to atone for any defects in the preceding one,' अवभृथः, यज्ञानः, दीक्षानः; 'bathing after any sacrifice,' अवभृथः, अवभृथस्नानं; 'accomplishment of a sacrifice,' यज्ञसिद्धिः *f.*; 'remnants of one,' यज्ञशेषः, यज्ञशेषः; 'animal for sacrifice, especially a horse,' यज्ञश्वः *m.*, क्रतुश्वः *m.*; 'goat for one,' यज्ञह्वगः; 'reward of one,' क्रतुफलः; 'a Brahman who sells the benefits of a sacrifice he has performed,' क्रतुविप्रेयः *m.* (नं), 'vessel for sacrifice,' यज्ञपात्रः; 'fit for sacrifice,' यज्ञियः -या -यं, यज्ञियः -यो -यं, मेधः -ध्या -ध्मं; 'human sacrifice,' नरयज्ञः, नरमेधः; 'ceremonies preliminary to a sacrifice,' दीक्षा; 'a sacrifice preceded by them,' दीक्षोद्योयैष्टिः *f.*; 'officiating at a sacrifice, or causing one to be performed,' याजनं; 'officiating priest at one,' याजकः; see SACRIFICER; 'place of sacrifice,' यज्ञभूमिः *f.*, यज्ञस्थानं, यज्ञिशाला, यज्ञशाला; 'ground or terrace leveled and squared, and prepared for a sacrifice,' स्थलिलं, चतुरः, वेदिः -दी *f.*, यज्ञपादः -रिका; 'altar in the middle of it,' स्थलिलचित्तकः, वेदिः -दी *f.*, चापतनः; 'ascetic who sleeps on such ground,' स्थलिलशायी *m.*, स्थलिलेश्वरः; 'shed for a sacrifice,' मलयः, यज्ञमलयः; 'fire for a sacrifice,' होमनिः *m.*; 'pit for this fire,' कुण्डं, होमकुण्डं, यज्ञकुण्डं, हवनी, हविषी; 'post for binding the victim,' यूपः -यं; 'the top of it,' यूपार्यः; 'ring at the top of it,' यूपकटकः; 'ceremony of erecting it,' यूपोच्छ्रयः—(Thing offered to God) उपहारः, उत्सर्गः, बलिः *m.*, हुतं, होमः, यज्ञः *m.*, नैवेद्यं, निवेदनं, कर्त्तव्यं, कुशलयागः; see OB-LATION.—(Surrender or loss made for gaining some object, or for obliging another) यागः, उत्सर्गः, परिस्त्रागः, विनियोगः, व्ययः, समर्पणं, निवेदनं, अयसानं; 'of one's self,' आत्मपरिस्त्रागः, आत्मसमर्पणं, आत्मनिवेदनं; 'of one's person or life,' स्वदेहि-नियोगः, स्वदेहिपरिस्त्रागः, स्वयंपरिस्त्रागः, स्वजीवितव्ययः; 'at the sacrifice of one's own happiness,' आत्मनः सुखपरिस्त्रागेन, आत्मनः सुखावसानेन.

To SACRIFICE, *v. a.* (Immolate on an altar, destroy or consume any thing as an atonement or offering) यज् (c. 1. यजति -ते, यज्यते), हु (c. 3. जुहोति, होति), अभिहु, छाद्, अभुद्, उपहार्यं हन् (c. 2. हति -न्ते), उत्सर्गयं हन् or उपहृद् (c. 1. -हरति -हन्ते) or छाद् or उपहारीकृ, क्रतौ हन्, उत्सर्गयं हन्, बलिं कृ, बलिदानं कृ, अश्वरं (nom. अश्वरीयन्ति), यजनं कृ, याजनं कृ, see To IMMOLATE. The

root यज् is often redundantly followed by यज्ञः or क्रतुः; or by other substantives in the accus. or instr. c.; as, 'he sacrificed a sacrifice,' यज्ञं or यज्ञेन यज्ञाज, इष्टिं or इष्ट्या अयजन्त, क्रतुं or क्रतुना अयाज्योत्; 'he sacrificed a horse,' अश्वं or अश्वेन or अश्वमेधेन इज्; 'having sacrificed cattle,' यजुर्भिर् इष्टा; 'sacrificing a horse to the gods,' अश्वेन देवान् इजान्.—(Surrender or suffer to be lost for the sake of gaining something) यज् (c. 1. यजति, यज्यते), परिस्त्रज्, उत्सृज् (c. 1. -सृजति -सृज्यते), उत्सर्गं कृ, हा (c. 3. जहाति, हातुं, c. 10. हापयति -यिष्यते), विहा, अषपाह, नृश् (c. 10. नाशयति -यिष्यते), प्रणश्, विनश्.—(Devote) विनियुज्, समुं in caus., विनयिद in caus., उत्सृज्.

SACRIFICED, *p. p.* इष्ट -ष्टः, हुतः -ता -तं, उपहृतः &c., उपहारीकृतः &c., प्रोक्षितः &c.; 'to be sacrificed,' याज्यः -ज्या -ज्यं.—(Surrendered) तत्क -क्ता -कं, परिस्त्रज् &c., उत्सृज् -ष्टा -ष्टं.

SACRIFICER, *s.* यज्ञा *m.* (पृ), याजकः, याज्ञी *m.* (नं), यज्ञा *m.* (नं), यज्ञकृत् *m.*, याज्ञिकः, होता *m.* (पृ), यजनः, याजिः *m.*, यजिः *m.*, यज्ञकृती *m.* (पृ), यज्ञकारी *m.* (नं), यजनमानः, चातिजः *m.* (नं); 'one who frequently sacrifices,' यज्ञाशीलः, यागशीलः, याजकः; 'performer of the Vrilhaspati sacrifice,' स्व्यपतिः *m.*

SACRIFICIAL, *a.* यज्ञियः -या -यं, याज्ञियः -यो -यं, ऐष्टिकः -की -कं, यज्ञीयः -या -यं, यज्ञसम्बन्धी -म्बन्धी &c., यज्ञविषयकः -का -कं, हुतः -ता -तं, आहवनीयकः -का -कं, धैतानः -नी -नं, धैतानिकः -की -कं, याज्ञिकः -की -कं, यज्ञ in comp.—(Fit for a sacrifice) मेधः -ध्या -ध्मं, यज्ञियः -या -यं, याज्ञियः &c., यज्ञ in comp.; 'sacificial vessel,' यज्ञपात्रं, यज्ञमाननं, पूजाभासं, पानीयः; 'sacificial thread or cord worn over the left shoulder and under the right by the three principal classes,' यज्ञोपवीतं, उपवीतं, यज्ञमूत्रं, पवित्रं, शवित्रं, पञ्चवटः, पञ्चावटः, द्विजानीयः; 'one invested with it,' यज्ञोपवीती *m.* (नं), उपवीती *m.*; 'the same cord pass'd over the right shoulder,' प्राचीनावीतं; 'one so wearing it,' प्राचीनावीती *m.*; 'the same suspended over the neck,' निवीतं; 'one so wearing it,' निवीती *m.*; 'sacificial fire,' होमनिः *m.*, समुद्रः, परिचायः, उपचायः; 'grass,' कुशः -शं, पवित्रकं, पवित्रं, दर्भः, कुपः.

SACRILEGE, *s.* देवस्थापहरणं, देवस्थापहारः, देवस्वचीर्ष्यं, ब्रह्मसहस्रं, पुण्य-वस्तुहस्रं, पुण्यवस्तुहस्रणं, पुण्यद्रव्यहस्रणं, पवित्रवस्तुहस्रणं, धर्म्मोत्ताननं, धर्म्मलोपः, धर्म्मलेश्यणं.

SACRILEGIOUS, *a.* देवस्थापहारी -रिणी -रि (नं), देवस्थापहारकः -का -कं, देवस्वचीर्ष्यसम्बन्धी &c., पुण्यवस्तुहारी &c., पुण्यवस्तुद्रव्यकः -का -कं, पवित्र-वस्तुद्रव्यकः &c., पुण्यद्रव्यद्रव्यकः &c., धर्म्मलोपकः &c., धर्म्मलेश्यकः &c., धर्म्मोत्तानकः &c.

SACRILEGIOUSLY, *adv.* देवस्थापहारेण, पुण्यवस्तुहस्रेण, धर्म्मलोपेण.

SAD, *a.* (Affected with sorrow or melancholy) विषयः -खा -खं, विषादी -दिनी -दि (नं) अयसवः -ना -नं, उडिग्नः -ग्नः -ग्नः, उदासीनः -ना -नं, उदासी -सिनी &c., खेदयुक्तः -का -कं, खिन्नः -ना -नं, दुर्धना -ना -नः (स), विननाः &c., उडिग्नमनः &c., सन्तपनाः &c., सशोकः -का -कं, शोकाश्रितः -श्री -श्रं, अयसवः -ना -नं, परिपुनः -ना -नं, सौम्यः -यदा -यदं, see MELANCHOLY.—(Of a sad countenance) भ्रान्तमुखः -खा -खं, भ्रान्तवदनः -ना -नं, दीनमुखः -खी -खं, विषयसुखः &c.—(Causing sorrow) शोकजनकः -का -कं, शोककरः -दा -दं, शोचनीयः -या -यं, शोकावहः -हा -हं, दुःखावहः &c., दुःखकरः -री -रं, दुःखदः &c., खेदजनकः &c., केशकः &c., केशकरः &c.—